

Автономія самоврядування та бюджетна децентралізація в Україні (виклики та можливості)

Палійчук Тетяна

Аналітик місцевих фінансів

Асоціації міст України

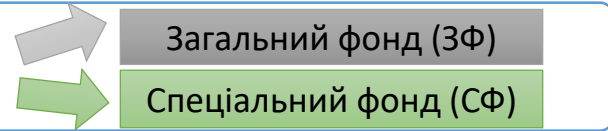
БЮДЖЕТНА СИСТЕМА УКРАЇНИ

РОЗПОДІЛ ОСНОВНИХ ДЖЕРЕЛ ДОХОДІВ ТА ВИДАТКІВ МІЖ БЮДЖЕТАМИ РІЗНИХ РІВНІВ

<u>Рівень бюджету</u>	<u>Основні джерела доходів</u>	<u>Основні видатки</u>
<u>I рівень</u> Бюджети сіл, селищ та міст районного значення	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Податок на майно ☐ Єдиний податок ☐ Рентні плати за використання природних ресурсів ☐ Акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів ☐ 25% екологічного податку 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Управління ☐ Благоустрій ☐ Житлово-комунальне господарство
<u>II рівень</u> Бюджети міст обласного значення, об'єднаних територіальних громад, районні бюджети	<ul style="list-style-type: none"> ☐ 60% податку на доходи фізичних осіб ☐ Податок на майно ☐ Єдиний податок ☐ Рентні плати за використання природних ресурсів ☐ Акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів ☐ 25% екологічного податку ☐ Міжбюджетні трансферти 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Управління ☐ Благоустрій ☐ Освіта ☐ Охорона здоров'я ☐ Житлово-комунальне господарство ☐ Соціальний захист та соціальне забезпечення
<u>III рівень</u> Обласні бюджети	<ul style="list-style-type: none"> ☐ 15% податку на доходи фізичних осіб ☐ 10% податку на прибуток підприємств ☐ Рентні плати за використання природних ресурсів ☐ Плата за ліцензії та сертифікати на певні види господарської діяльності ☐ 30% екологічного податку ☐ Міжбюджетні трансферти 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Управління ☐ Освіта (професійно-технічна) ☐ Охорона здоров'я (високоспеціалізована) ☐ Регіональний розвиток ☐ Соціальний захист та соціальне забезпечення (інтернати)

ДОХОДИ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

Податкові

Неподаткові

Трансферти

ЗФ 96%

СФ 4%

ЗФ 24%

СФ 76%

ЗФ 95%

СФ 5%

- Податок на доходи фізичних осіб
- Податок на прибуток підприємств
- Рентні плати за використання природних ресурсів
- Акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю підакцизних товарів
- Податок на майно
- Єдиний податок
- Інші податки та збори

- Плата за надання адміністративних послуг
- Адміністративні штрафи та штрафні санкції
- Адміністративний збір за державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно
- Адміністративний збір за проведення державної реєстрації юридичних та фізичних осіб-підприємців
- Державне мито
- Плата за ліцензії та сертифікати на певні види господарської діяльності

- Базова/реверсна дотація
- Субвенції з державного бюджету:
 - Освітня субвенція
 - Медична субвенція
 - Субвенція на здійснення державних програм соціального захисту
 - Субвенція на формування інфраструктури ОТГ
 - Субвенція на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг
- Інші дотації (стабілізаційні, додаткові) та субвенції (в тому числі між місцевими бюджетами)

40% надходжень місцевих бюджетів

5% надходжень місцевих бюджетів

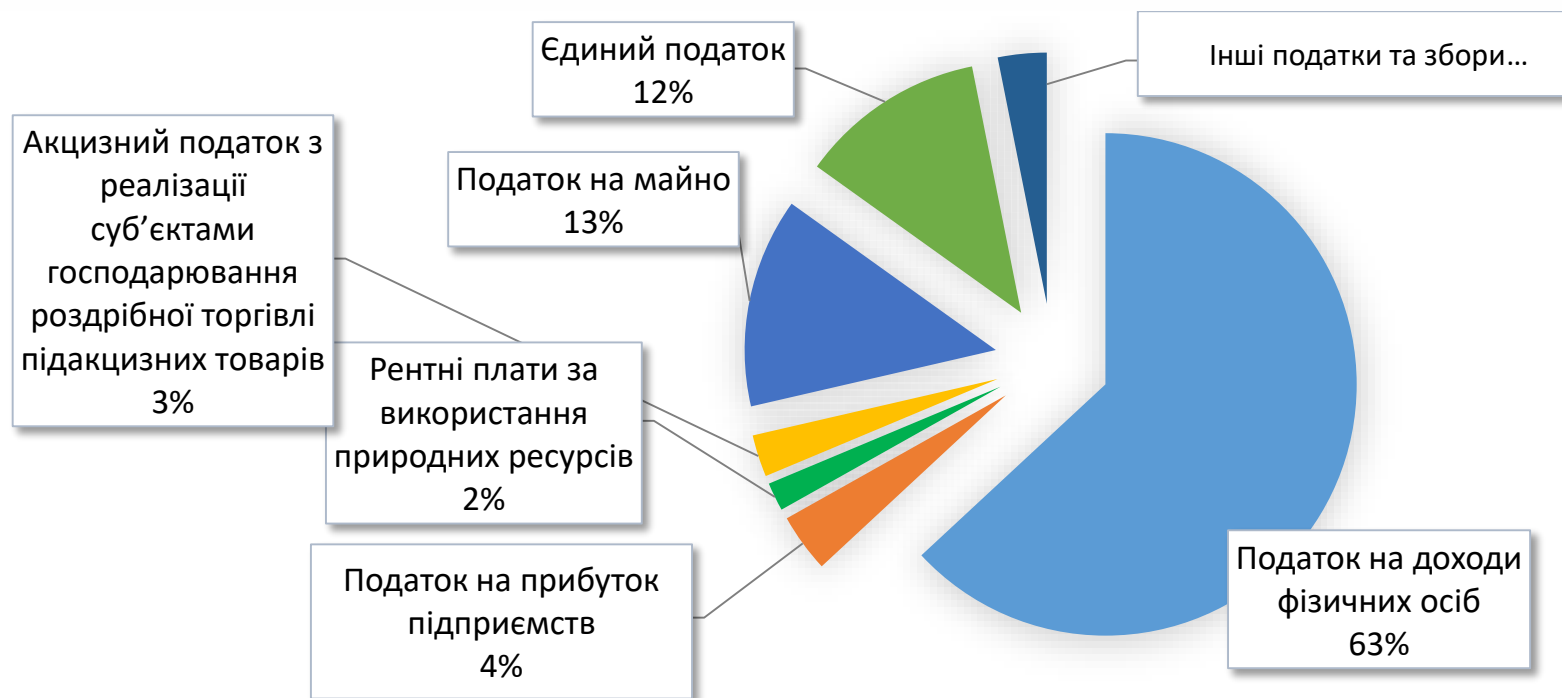
55% надходжень місцевих бюджетів

СТРУКТУРА НАДХОДЖЕНЬ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ (без урахування трансфертів)

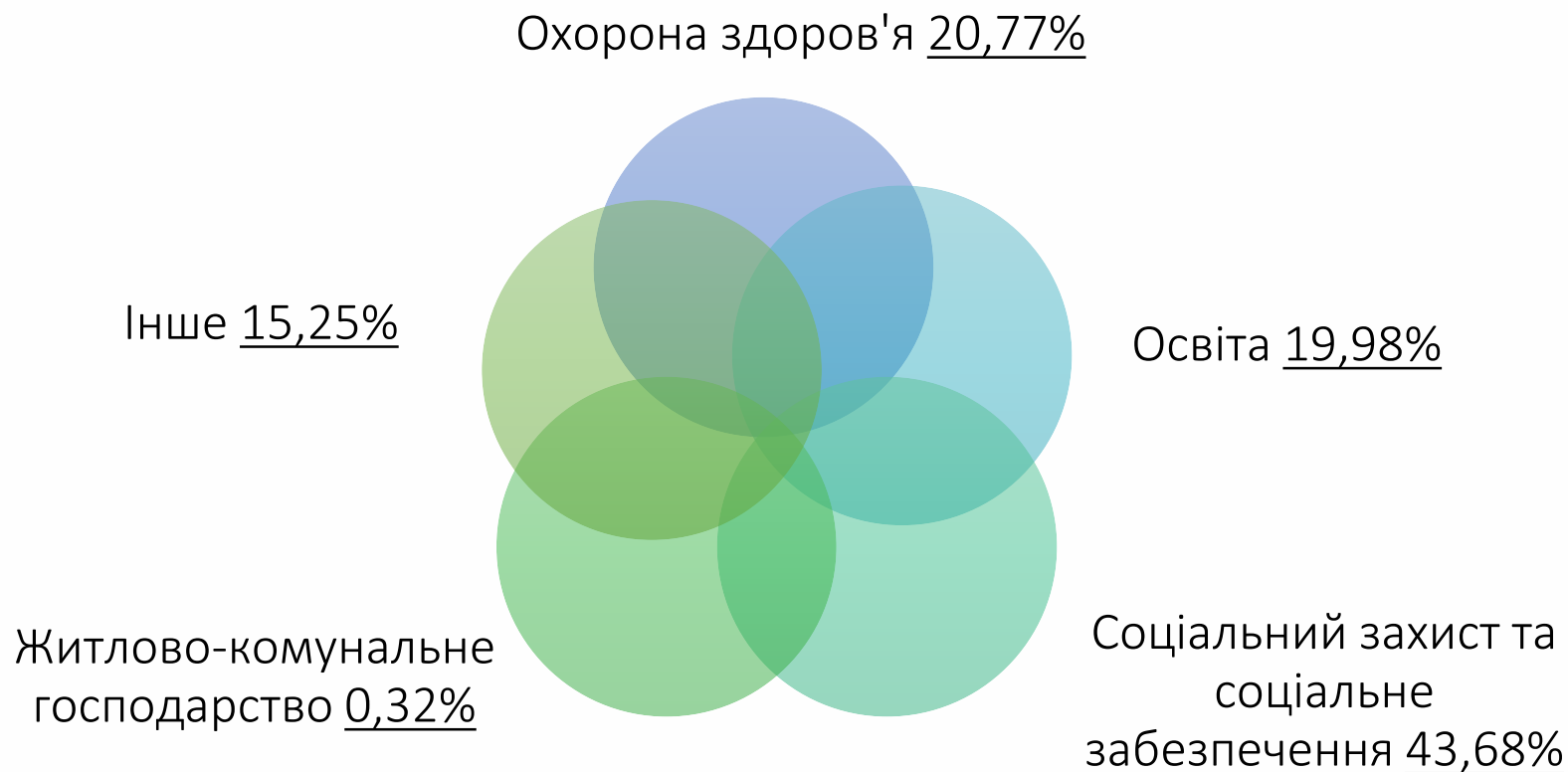
Податкові надходження 88,2%

Інші надходження 11,8%

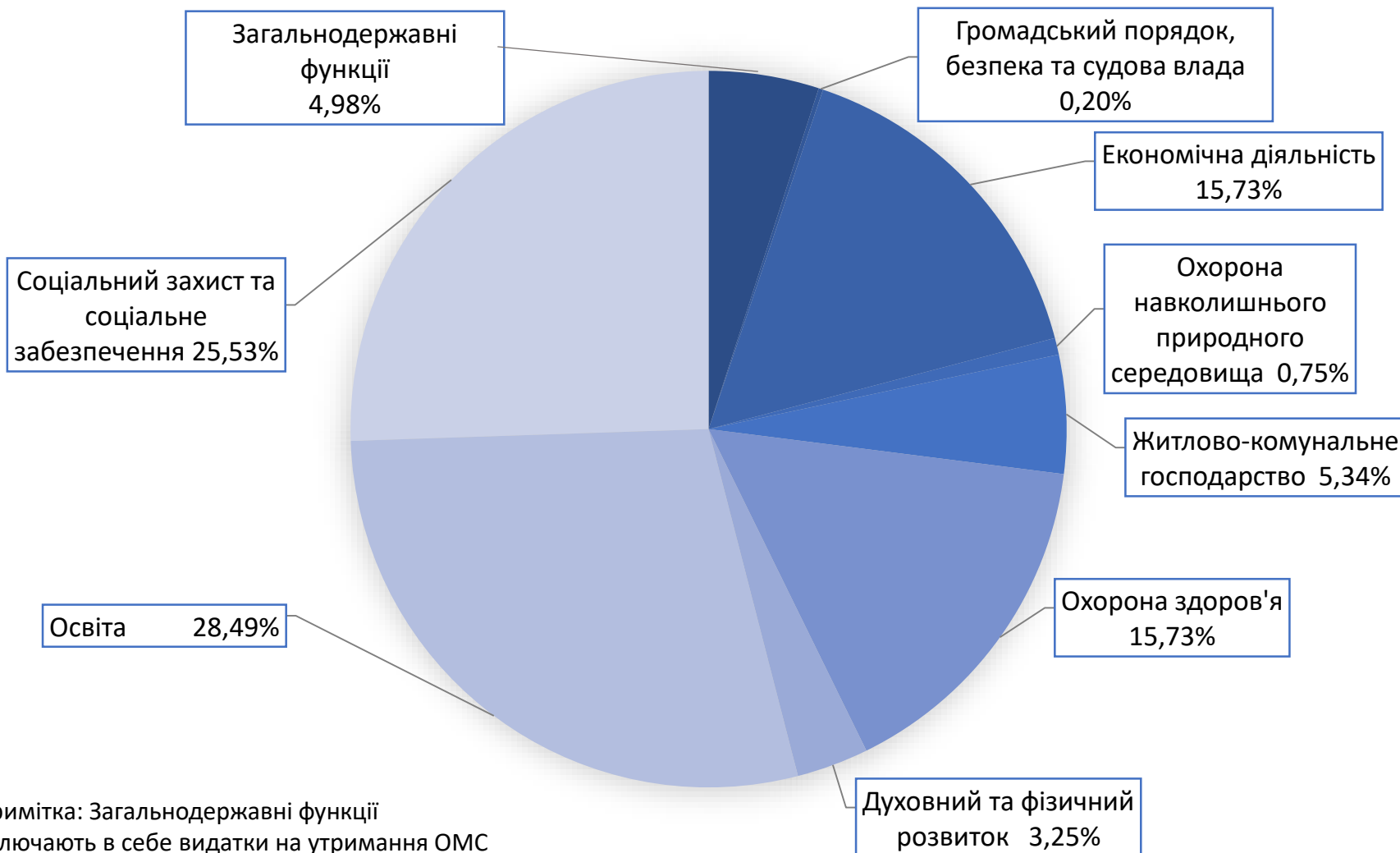
Структура податкових надходжень місцевих бюджетів

СТРУКТУРА ТРАНСФЕРТІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ ЗА ФУНКЦІЯМИ

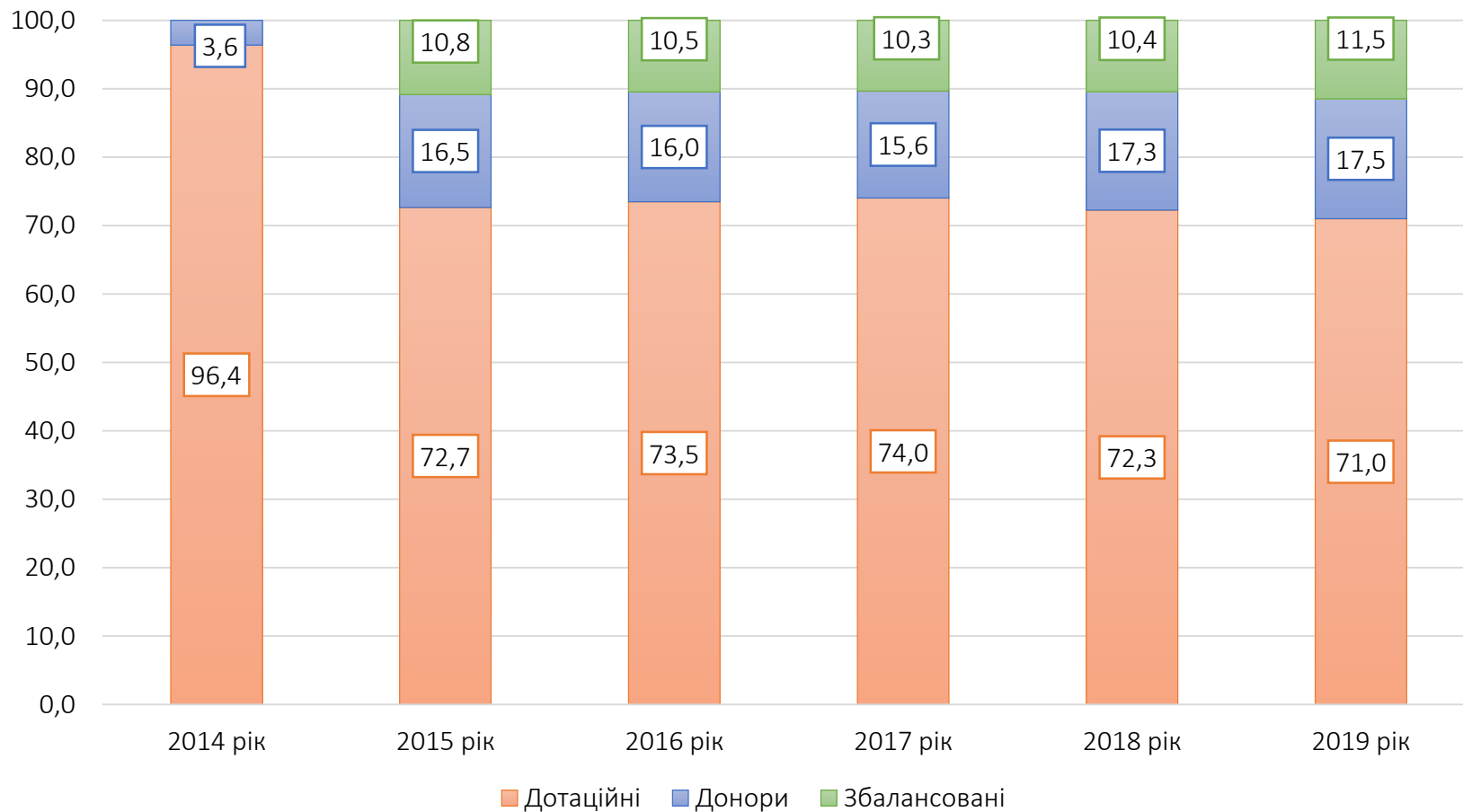

СТРУКТУРА ВИДАТКІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ ЗА ФУНКЦІЯМИ

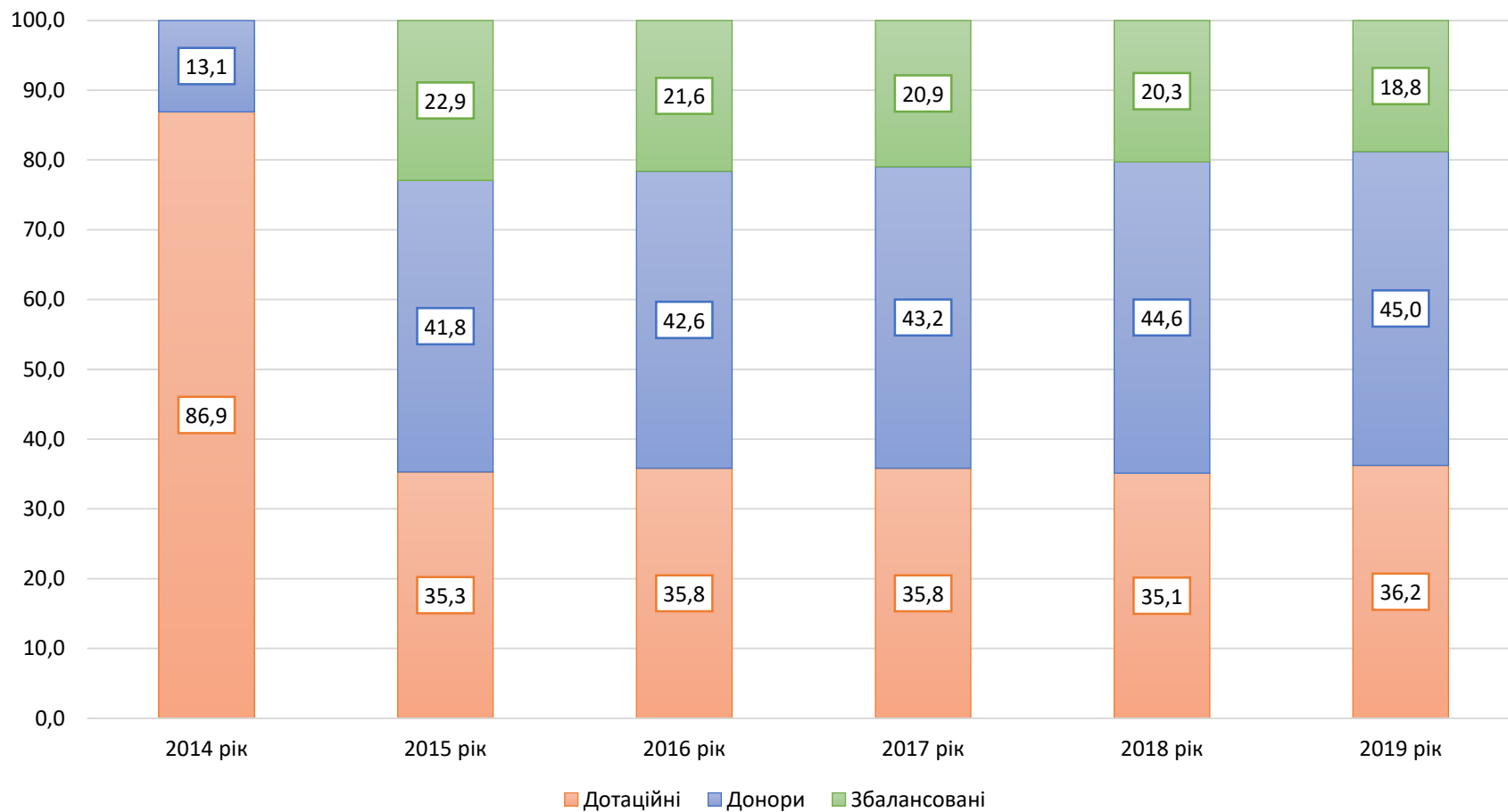

Примітка: Загальнодержавні функції включають в себе видатки на утримання ОМС

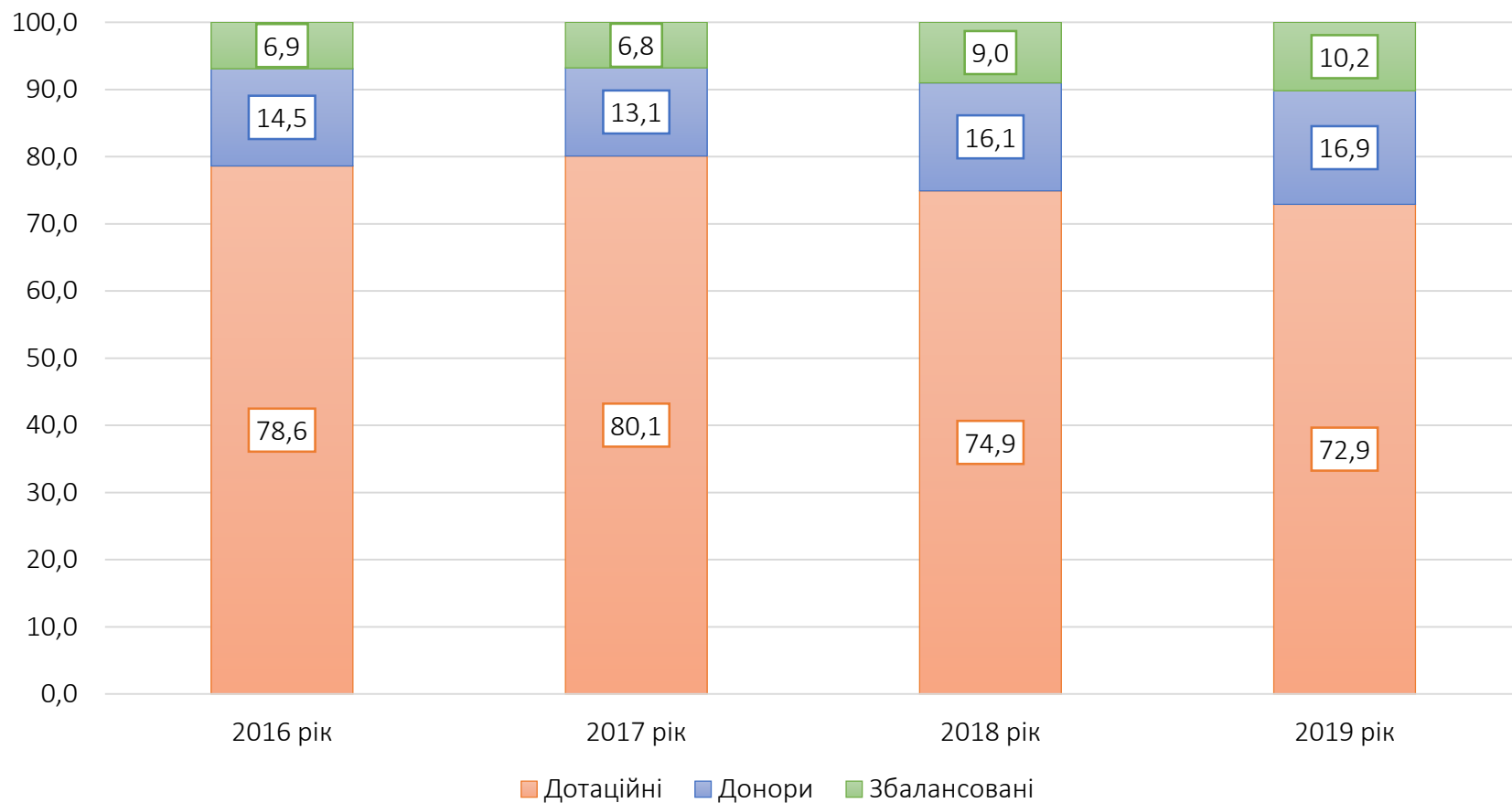
Питома вага дотаційних, донорів та збалансованих бюджетів місцевих бюджетів у 2014-2019 роках, %

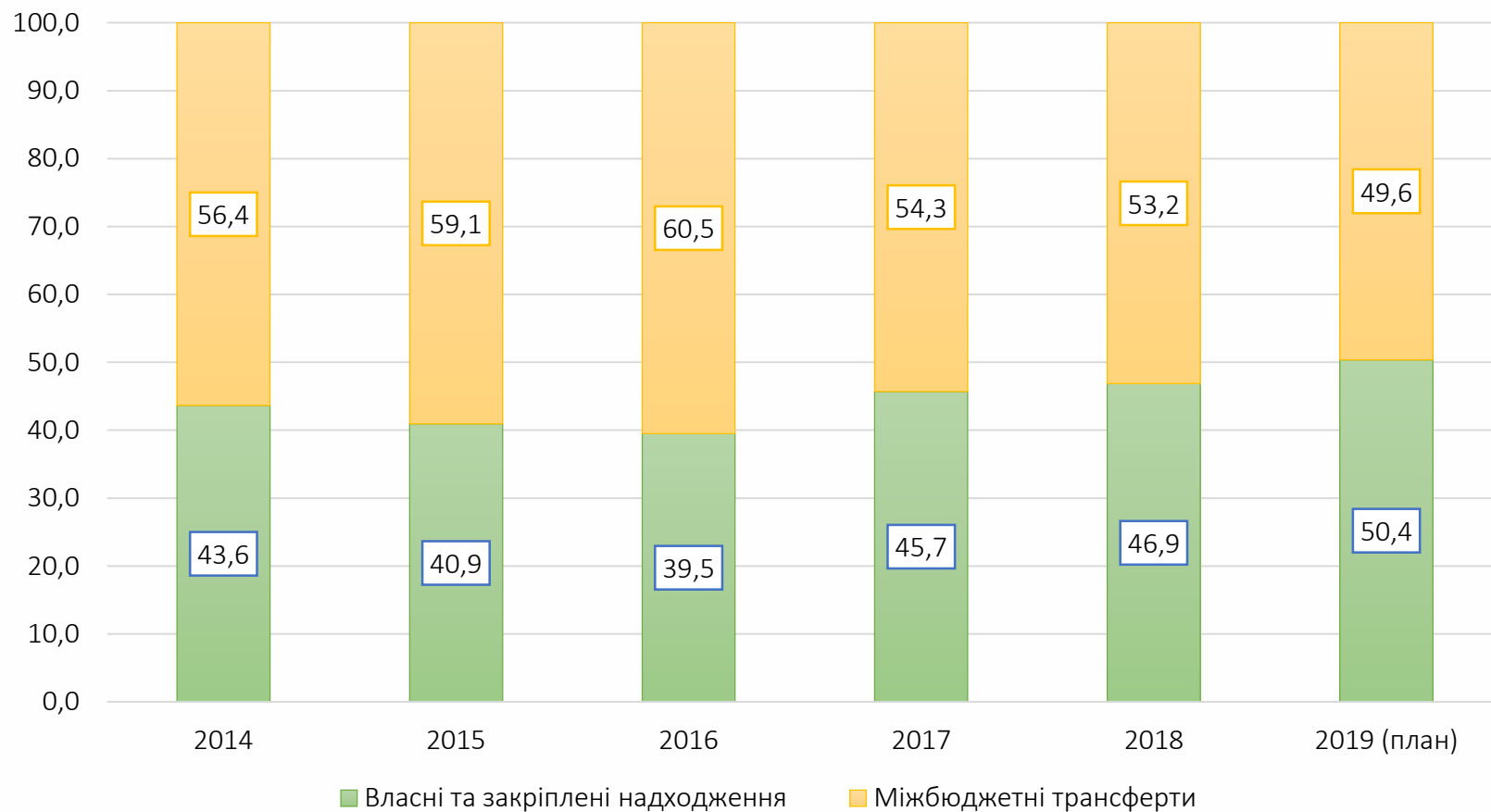
Питома вага дотаційних, донорів та збалансованих бюджетів міст обласного значення у 2014-2019 роках

Питома вага дотаційних, донорів та збалансованих бюджетів ОТГ у 2014-2019 роках

Динаміка структури надходжень місцевих бюджетів України 2014–2019 роки, %

ОСНОВНІ ВИКЛИКИ

- зміни до Конституції ще не прийняті (вони зроблять процес децентралізації незворотним)
- конфлікт на сході України (відволікання фінансових ресурсів, вплив на політичні рішення, політичні труднощі процесу об'єднання громад в зонах, близьких до конфлікту)
- делегування повноважень органам місцевим самоврядування без фінансових ресурсів
- необхідність завершення добровільного об'єднання громад
- фіксований бюджет підтримки розвитку інфраструктури об'єднаних громад не враховує зростання їх числа (чим більше таких громад створено, тим менше підтримки вони отримають)
- протидія з боку деяких чиновників, які можуть втратити свою владу

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ: ПЕРСПЕКТИВИ

Секторальна децентралізація

- Медична реформа (госпітальні округи, автономізація медичних закладів)
- Реформа освіти (нові стандарти освітніх послуг, хаб-школи)
- Монетизація соціальних пільг і субсидій (пільги в громадському транспорті, єдиний реєстр соціальної підтримки)

Розширення повноважень в сфері управління територіями

- Розширення юрисдикції на території за межами населених пунктів (земля, планування)
- Передача землі в комунальну власність
- Ефективний муніципальний і суспільний контроль

Дякую за увагу!

www.auc.org.ua

t.paliichuk@auc.org.ua